

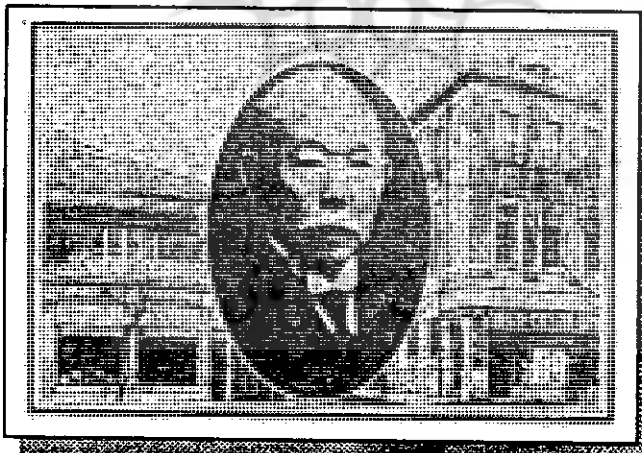
آغاز دومین معجزه اقتصادی ژاپن

چنانچه گزارشهای رسمی صحت داشته باشد، ژاپن با یک رشد اقتصادی ۸ درصدی نیرومندترین اقتصاد جهان را در چهارماه اول سال ۱۹۹۹ تحقق بخشیده است، چنین رشدی سرعتی معادل دو برابر سرعت رشد ایالات متحده و چهار برابر آلمان در همین مدت داشته است. با آنکه پارامای تردیدها در مورد ارقام رسمی ارایه شده وجود دارد، دلایل مستحکمی در دست است که رشد اقتصاد ژاپن واقعه‌ای زودگذر نیست و از عمق لازم برخوردار است و موجب شده در آستانه ورود اقتصاد جهانی به هزاره سوم میلادی، و در حالی که آمریکا با رشدی بطنی وارد این قرن می‌شود، آسیا در رأس هرم رهبری اقتصاد جهان پای به این عصر بگذارد.

سرمایه‌گذاران هنوز در برابر واقعیتی که در ژاپن اتفاق افتاده جبهه‌ای تردیدآمیز دارند و می‌گویند انتظار آنها برای برخورداری ژاپن از واحد پولی نیرومند که بتواند رکود فعلی را در هم بشکند و همزمان آثار ضدتورمی برای تقاضای مصرف‌کنندگان ژاپن را زایل کند، برآورده نشده است، اما چنین توقعی را ژاپنی‌ها منطقی نمی‌دانند چرا که یک ین نیرومند باعث خواهد شد صادرات ژاپن که همچون ایالات متحده ده درصد تولید ناخالص ملی آنها را تشکیل می‌دهد آسیب ببیند، و این امر همانقدر به حال اقتصاد ژاپن مضر است که یک دلار گران قیمت آمریکایی برای اقتصاد آمریکا.

با این حال یک ین نیرومند ژاپن را در جهت خروج از بحران و رسیدن به مرزهای قابل اعتماد

بهبود اقتصادی یاری خواهد داد. بانک مرکزی ژاپن برخلاف فدرال رزرو آمریکا بسیار زیاد تحت تأثیر نرخ برابر ارزها از خود حساسیت نشان می‌دهد، زمانی که ین نیرومند است (مانند امروز) بانک مرکزی ژاپن سعی می‌کند از طریق فروش آن در بورس‌ها و عرضه گسترده آن در بازارهای داخلی حتی به قیمت چاپ اسکناس از ارزش آن بکاهد، همین روش بانک مرکزی موجب شد که اقتصاد ژاپن در سال ۱۹۹۶ جهشی سریع ولی نامعقول داشته باشد، امروز نیز ین قدرتمند می‌تواند موجبات رشد سریع اقتصاد ژاپن را در سال ۲۰۰۰ فراهم آورد.

نسل‌های گذشته اولین معجزه اقتصادی ژاپن را تحقق بخشیدند، نسل کنونی می‌خواهد دومین معجزه را تحقق بخشد

مصرف و کاهش هزینه‌های دولتی در پیش گرفت. بانک مرکزی ژاپن نیز سیاست‌های انقباضی پولی فشرده‌ای را به مرحله اجرا گذاشت به طوری که حجم پول اضافی در چرخه اقتصاد ژاپن از ۴ درصد در سال ۱۹۹۶ به نیم درصد در سال ۱۹۹۷ سقوط کرد و بدین ترتیب ژاپن موفق شد قدرت رقابت صادراتی خود با آمریکا و چین را حفظ کند. از سویی تضعیف سیستم پولی اثری معکوس داشت. ین به دلیل سیاست‌های پولی نامستحکم ارزش خود را از دست می‌داد و سرمایه‌گذاران ژاپن ترجیح می‌دادند پولهای خود را به خارج منتقل کنند. هرچه این روند ادامه

می‌یافت و اقتصاد بیشتر مسیر قهقهه‌رایی به خود می‌گرفت ین نیز بیشتر به سمت سرانسیب سقوط سوق می‌یافت. بانک مرکزی ژاپن به عوض تزریق پول به اقتصاد به منظور به حرکت در آوردن آن، برای حمایت از ین دخالت کرد و نقدینگی لازم برای شکستن چرخه رکود را

از گردش خارج ساخت. چنانچه قدرت برابری ین در برابر دلار زیاد

رؤیایی که کابوس شد

این دوره پشت سرگذاشته شده است، در بخش بودجه به نظر نمی‌رسد دولت اقدام به افزایش مالیاتها و در پیش گرفتن سیاست

از حد پایین بیاید مسؤولان مالی کشور چاپ اسکناس را متوقف می‌کنند که می‌تواند توضیح برای رشد زودگذر اقتصاد ژاپن در سال ۱۹۹۶ باشد. در آن سال دولت ژاپن سیاست‌های انقباضی شدیدی را از طریق افزایش مالیات بر

انقباضی کند که شاید عمده‌ترین دلیل آن فرارسیدن زمان انتخابات برای کیزوواجی نخست‌وزیر ژاپن باشد. مهمتر این که این امروز از نیرومندی لازم برخوردار است. در ماه فوریه بانک مرکزی ژاپن طرحهایی را برای عرضه پول به منظور حفظ موازنه قدرت بین اعلام کرد. رشد گسترده این در ماه مه ادامه یافت، دخالت اخیر بانک مرکزی برای تضعیف ین نشان داد که سیاست عرضه پول همچنان ادامه دارد که نشانه‌ای است از ظاهر شدن عصر تازم‌ای از اقتدار اقتصادی ژاپن، همه شاخص‌های معتبر در اقتصاد ژاپن حکایت از نیرومندتر شدن آن در نیمه دوم سال جاری دارد.

تضعیف اقتصاد ژاپن دقیقاً آن چیزی بود که ایالات متحده در رویاهایش به آن می‌اندیشید، که امروز این رویاها به کابوس تبدیل شده است. رکود اقتصاد ژاپن و سقوط اقتصادهای کشورهای آسیای شرقی اخباری خوش برای وال استریت و اقتصاد آمریکا بود. واردات ارزان از آسیا همراه با قیمت نازل نفت از عوامل عمده‌ای بودند که آسیای شرقی را در هم کوبیدند و موجب شدند قیمت‌های توری برای مصرف‌کننده آمریکایی به نصف کاهش پیدا کند. بازار عظیم آمریکا بر اثر از هم‌گسختگی اقتصادهای کشورهای شرق آسیا در مسیر کاهش تورم، کاهش نرخ بهره و افزایش بهای سهام قرار گرفت. از زمان کاهش رسمی

ارزش پول تایلند در سال ۱۹۹۷ شاخص بهای سهام در بورسهای آمریکا تا ۵۰ درصد افزایش را نشان داد.

اما امروز ژاپن در جاده بهبود گام نهاده است. قیمت نفت به نیمه راه بهای خود از سال ۱۹۹۶ رسیده است و ارقام تورم در آمریکا در حال صعود است و نرخ بهره نیز یک چهارم درصد افزایش داده شده است. بسیاری از تحلیل‌گران انتظار دارند این روند در ۱۲ ماه آینده ادامه پیدا کند. چنانچه

رشد سریع اقتصاد ژاپن در سه ماهه نخست سال ۱۹۹۹ حکایت از پایان دوران رکود در این کشور دارد.

رونق اقتصادی ژاپن موفق شود یکبار دیگر به درخشش درآید، همزمانی آن با افزایش قیمت نفت عاملی بسیار مؤثر در فشار بر اقتصاد آمریکا و تحمیل تورم به مصرف‌کنندگان آمریکایی خواهد

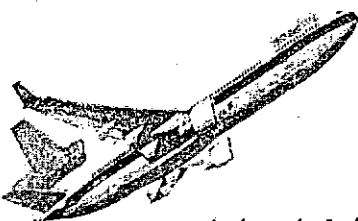
بود که در آن صورت آمریکاییها ناچار خواهند شد برای کاستن از شدت ضربه یکبار دیگر در نرخ بهره تجدید نظر کنند و آن را افزایش دهند. چنین وضعیتی نقطه پایانی است بر سیاست بازار عظیم آمریکا، و در نهایت منحرف شدن لوکوموتیو اقتصاد آمریکا از مسیر جذاب گذشته. اما آهسته شدن رشد اقتصاد آمریکا می‌تواند به تضعیف دلار منجر شود که پدیده‌ای خوب برای بهبود اقتصاد ژاپن نیست.

در سال ۱۹۹۴ که بانک مرکزی آمریکا اقدام به افزایش نرخ بهره کرد دلار ۲۵ درصد از ارزش خود را در برابر ین از دست داد و ژاپنی‌ها ناچار شدند داراییهای خود را در آمریکا به فروش رسانده و پولهایشان را به ژاپن بازگردانند، امروز نیز چنانچه باردیگر تاریخ تکرار شود، بانک مرکزی ژاپن به ناچار و برای جلوگیری از نیرومند شدن بیش از اندازه ین اقدام به چاپ اسکناس می‌کند که باز هم خبری خوش برای اقتصاد افسرده ژاپن خواهد بود و چنانچه این روند طولانی شود شک نیست که چوب رهبری ارکستر اقتصاد جهانی می‌تواند از دست آمریکاییها خارج و به ژاپن منتقل شود.

مأخذ: مجله تایم - ۱۴ ژوئیه ۱۹۹۹
برگردان از بخش ترجمه «گزارش»

INTERNATIONAL COURIER SERVICE

شرکت حمل و نقل بین المللی آرامکس

با بازده عالی سابقه درخشان
حمل و نقل بین المللی هوایی در جهان

آرامکس

ARAMEX

It's A Small World

آدرس: خیابان فلسطین، پایین تر از میدان فلسطین، شماره ۱۵۱

تلفن: ۶۴۰۳۹۴۰، ۱۴-۶۴۹۳۹۱۳ فاکس: ۶۴۰۴۳۹۶ صندوق پستی: ۱۱۹۱-۱۴۱۵۵ تهران - ایران

151, Felestin Ave., P.O.Box: 14155 - 1191 Tehran - IRAN, Tel: 6493913-14, 6403940 Fax: 6404396 E.MAIL: ARAMEX @ W W.W.DCI. CO.IR